

**Gemeente
Haarlem**

April 2018
DIA

Wieneke Ruysenaars
Martijn Canisius

Vrijwillige inzet

DigiPanel onderzoek Haarlem

Introductie en samenvatting

Achtergrond van het onderzoek

De gemeente vraagt inwoners steeds vaker om zich vrijwillig in te zetten. Het Vrijwilligerscentrum Haarlem helpt mensen om passend vrijwilligerswerk te vinden. Om inzicht te krijgen in onder meer de motivatie voor het doen van vrijwilligerswerk is onderzoek uitgevoerd onder leden van het DigiPanel Haarlem.

De onderzoeksresultaten worden gebruikt om de dienstverlening op het gebied van vrijwilligerswerk te verbeteren.

Methode en respons

Het onderzoek vond plaats van 29 maart tot 16 april 2018. Er zijn 2.941 leden van het DigiPanel uitgenodigd voor deelname, waarvan 1.286 de vragenlijst volledig hebben ingevuld. De respons komt hiermee uit op 44%.

Samenvatting

- Ongeveer de helft van de panelleden verricht momenteel vrijwilligerswerk, of heeft dat in de afgelopen 12 maanden gedaan. Vooral Maatschappelijke organisaties en sportverenigingen kunnen rekenen op hun inzet.
- Anderen helpen en iets nuttigs doen vormt de grootste drijfveer achter het verrichten van vrijwilligerswerk. Andere belangrijke motivaties zijn onder meer het leiden van een actief en zinvol leven en het doorgeven van kennis en ervaring.
- De meeste vrijwilligers zetten zich gedurende een groot deel van het jaar in, vaak op wisselende dagen en tijden.
- De waardering van de mensen die zij helpen is de belangrijkste vorm van waardering voor de vrijwilliger. Een financiële vergoeding is veruit het minst belangrijk.
- Ongeveer de helft van de vrijwilligers (53%) kent Vrijwilligerscentrum Haarlem en omgeving. Onder degenen die op dit moment geen vrijwilligerswerk verrichten maar dat wel zouden willen, is de bekendheid (36%) minder groot.
- Tijdgebrek speelt de grootste rol bij degenen die geen vrijwilligerswerk verrichten. Ook een gebrek aan interesse hoort tot de vaker genoemde redenen.
- Uit de vraag wat zou kunnen helpen om met vrijwilligerswerk te beginnen, blijkt onder meer de behoefte aan een duidelijk overzicht van het soort werk en de gevraagde tijdsbesteding. Flexibiliteit is wenselijk.

Ervaring met vrijwilligerswerk

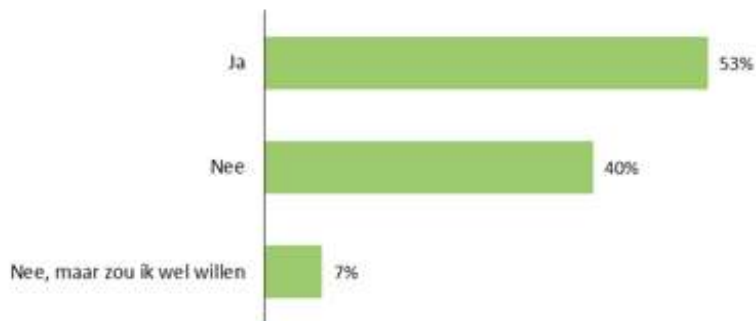
Helft heeft ervaring met vrijwilligerswerk

Circa de helft van de panelleden (53%) heeft zich in de afgelopen 12 maanden vrijwillig ingezet voor de samenleving. Daarnaast verricht 7% momenteel geen vrijwilligerswerk, maar heeft daar wél interesse in.

Binnen de leeftijdsgroep 65+ is het aandeel dat vrijwilligerswerk doet met 64% veruit het grootst.

Verricht u vrijwilligerswerk of heeft u in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligerswerk verricht?

(Basis: alle ondervraagden n=1.286)

Vrijwilligers vooral actief bij Maatschappelijke organisaties en sportverenigingen

Ruim een kwart van de vrijwilligers is actief bij een Maatschappelijke organisatie. Ook sportverenigingen zijn in trek; hiervoor zet bijna een kwart zich in.

Zorgorganisaties, culturele organisaties en religieuze organisaties kunnen rekenen op de hulp van ongeveer een tiende van de vrijwilligers.

In de 'overig' categorie wordt onder meer werk voor de Wijkraad, mantelzorg en hulp aan burens en familie genoemd.

Waar bent u actief als vrijwilliger?

Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk n=688)

Motieven vrijwilligerswerk

Nuttig zijn en anderen helpen grootste drijfveer

Voor het grootste deel van de vrijwilligers is het helpen van anderen en iets nuttigs doen een belangrijke reden om zich voor de samenleving in te zetten. Daarnaast zijn er diverse andere motieven, zoals het leiden van een actief en zinvol leven en de mogelijkheid om kennis en ervaring door te geven.

Ongeveer één op de drie is als vrijwilliger actief vanwege het ontmoeten van andere mensen. Bovendien verricht één op de vijf het werk als vorm van ontspanning.

Het krijgen van erkenning van de mensen waaraan hulp wordt geboden vormt een minder sterke reden om actief te zijn als vrijwilliger.

Waarom bent u actief als vrijwilliger?

Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk n=688)

Inzet vrijwilligerswerk

Inzet meestal voor langere tijd en vaak op wisselende tijden

De meeste vrijwilligers zetten zich gedurende een groot deel van het jaar in. Ongeveer de helft doet dat op wisselende dagen en tijden, terwijl ruim een derde vaste dagen en tijden hanteert.

Losse klusjes of kortere perioden in het jaar zijn minder vaak kenmerkend voor de wijze waarop vrijwilligers zich inzetten.

Bij de vraag naar de gemiddelde tijdsbesteding kon men de wekelijkse of maandelijkse inzet opgeven. Onder degenen die zich wekelijks inzetten, bedraagt het gemiddelde ongeveer 7 uur per week. Voor de andere vrijwilligers is dat gemiddeld 17 uur per maand.

Op welke basis doet u vrijwilligerswerk?

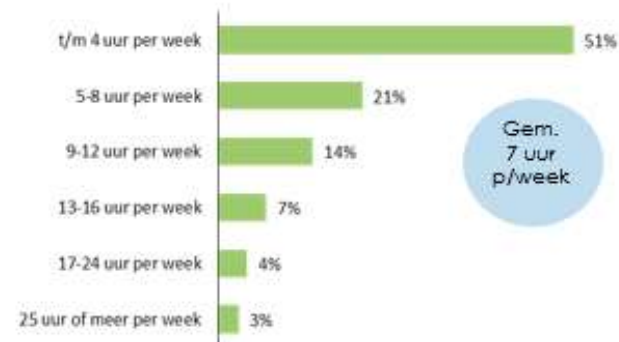
Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk n=688)

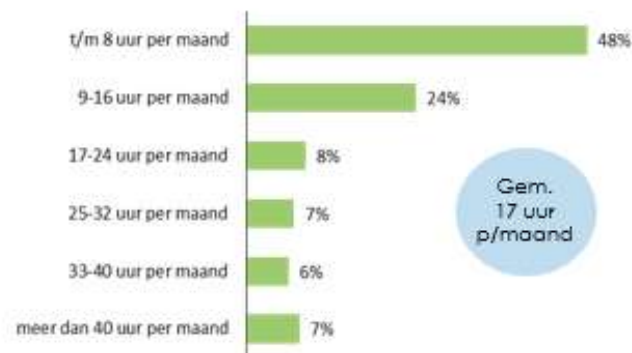
Hoeveel uur besteedt u gemiddeld aan vrijwilligerswerk?

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk -geeft wekelijkse uren op n=431)

Hoeveel uur besteedt u gemiddeld aan vrijwilligerswerk?

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk -geeft maandelijkse uren op n=387)

Waardering vrijwillige inzet

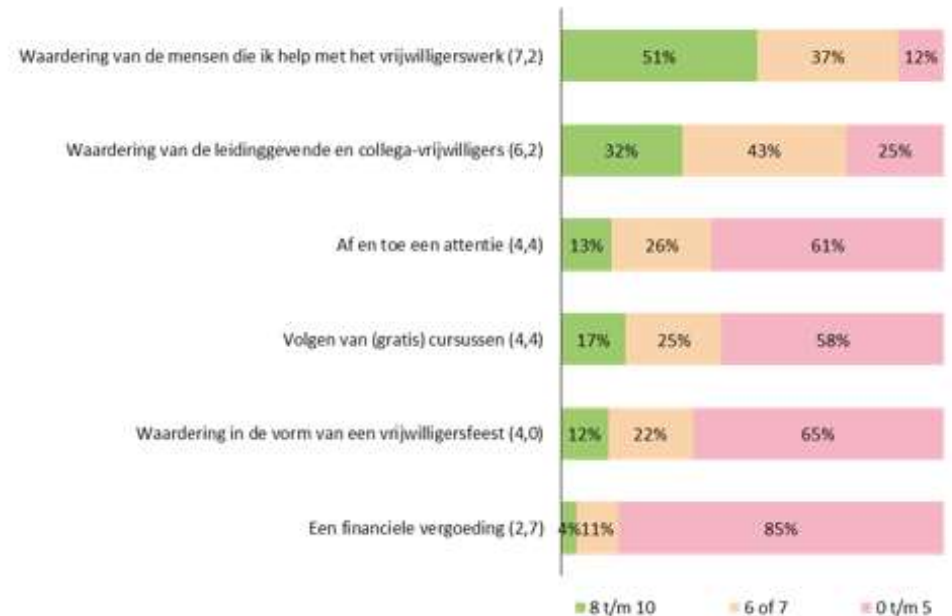
Waardering van mensen belangrijkste vorm van waardering

Voor de helft (51%) van de vrijwilligers is de waardering van de mensen die zij helpen zeer belangrijk. Zij waarderen dit aspect met een hoog cijfer (8-10). Ook het aantal dat een 6 of 7 geeft is relatief groot (37%).

De waardering van medevrijwilligers en de leidinggevende is tevens van belang. Eén op de drie vrijwilligers (32%) hecht hier zeer veel waarde aan en voor nog eens 43% is dit aspect ook redelijk belangrijk (6 of 7).

Het krijgen van een attentie, de mogelijkheid om een cursus te volgen of een vrijwilligersfeest is voor de meeste vrijwilligers niet van belang. Een financiële vergoeding is bovendien voor veruit de meeste vrijwilligers (85%) onbelangrijk.

Hoe belangrijk zijn de volgende vormen van waardering voor u als vrijwilliger (1=geheel onbelangrijk, 10= heel erg belangrijk) (Basis: verricht vrijwilligerswerk n=688)

Bekendheid Vrijwilligerscentrum Haarlem

Circa helft vrijwilligers kent het VWC

53% van degenen die vrijwilligerswerk uitvoeren, geeft aan het Vrijwilligerscentrum Haarlem en omgeving te kennen.

Vooraf degenen woonachtig in stadsdeel Centrum zijn op de hoogte van het Vrijwilligerscentrum (63%). In stadsdeel Oost de bekendheid daarentegen minder groot (44%).

Vooraf personen in de leeftijdscategorie 55-66 jaar weten van het VWC Haarlem (66%) en vrouwen zijn er beter bekend mee dan mannen (61% vs. 45%).

Kent u het Vrijwilligerscentrum Haarlem en omgeving (VWC)?

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk n=688)

Bemiddelings- en adviseringsdiensten van VWC beste bekend

Degenen die het Vrijwilligerscentrum Haarlem kennen, weten vooral dat zij er terecht kunnen voor bemiddeling en advisering. Ook van het bestaan van de inloopspreekuren en de digitale vacaturebank is men goed op de hoogte. De geboden dienstverlening rondom het regelen van maatschappelijke stage plekken is minder bekend; bijna de helft (47%) wist niet dat het VWC dit doet.

De digitale vacaturebank en bemiddelingsdiensten van het VWC worden door ruim een tiende van de vrijwilligers gebruikt. Met de overige diensten heeft men minder ervaring.

Welke van deze diensten van VWC kent u? En welke heeft u wel eens gebruikt of gebruikt u nu?

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk en is bekend met VWC n=362)

Bekendheid VWC onder geïnteresseerde niet-vrijwilligers

Matige bekendheid VWC onder geïnteresseerden

Van degenen die aangaven dat zij op dit moment geen vrijwilligerswerk verrichten maar dat wel zouden willen, kent iets meer dan een derde het VWC Haarlem.

Kent u het Vrijwilligerscentrum Haarlem en omgeving (VWC)?

(Basis: Verricht geen vrijwilligerswerk maar zou het wel willen n=89)

Digitale vacaturebank relatief goed bekend

Binnen de (kleine) groep die vrijwilligerswerk zou willen doen en het VWC Haarlem kent, weten de meesten van het bestaan van de digitale vacaturebank. Ook van de bemiddelings- en adviesdiensten van het VWC, alsmede van de inloopsprekuren is de meerderheid op de hoogte.

Welke van deze diensten van VWC kent u? En welke heeft u wel eens gebruikt of gebruikt u nu?

(Basis: Verricht geen vrijwilligerswerk, wel geïnteresseerd, bekend met VWC n=32) ▲

▲ Let op: kleine steekproefomvang.

Redenen om geen vrijwilligerswerk te doen

Vooral tijdgebrek speelt een rol

Bij degenen die geen vrijwilligerswerk verrichten is tijdgebrek de belangrijkste reden. Dit speelt vooral bij vrouwen (72%) en bij personen tot 55 jaar (86%). Bij 65-plussers vormt tijdgebrek minder vaak een belemmering (25%) maar daarentegen is het uitblijven van behoefte aan vrijwilligerswerk iets vaker dan gemiddeld een reden (28% van de 65-plussers heeft geen interesse).

Potentie is er in de groep die aangeeft niet goed op de hoogte te zijn van de het type werkaanbod (12%) of hoe zij aan vrijwilligerswerk kunnen komen (4%).

Wat is de reden om (nu) geen vrijwilligerswerk te doen?

Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht geen vrijwilligerswerk n=598)

Goede informatie over type werkzaamheden en benodigde inzet kan helpen

Uit de vraag wat zou kunnen helpen om met vrijwilligerswerk te beginnen, blijkt onder meer de behoefte aan een duidelijk overzicht van de gevraagde werkzaamheden en aan specifieke informatie over het soort werk en de benodigde tijdsbesteding. Flexibiliteit is daarbij wenselijk.

‘Wat kan u helpen om met vrijwilligerswerk te beginnen?’ Enkele letterlijke antwoorden:

“Een nadere kennismaking met de aanbieders van vrijwilligerswerk.”

“Een website waarbij vraag en aanbod samenkomen en waar je eenvoudig kunt selecteren naar welk type vrijwilligerswerk je op zoek bent.”

“Informatie en mogelijkheid tot flexibel vrijwilligerswerk.”

“Informatie, flexibelere mogelijkheden om vrijwilligerswerk te doen”.

“Meer 'advertenties' of aandacht voor mogelijke vrijwillige werkplekken.”

“Website met aanbod en vooral af te ronden projecten.”

“Een overzicht met vacatures waarbij het aangegeven aantal uren relevant is.”

“Informatie, betere indicatie wat er in de buurt mogelijk is qua vrijwilligers werk in mijn interessegebied.”

Interessegebieden

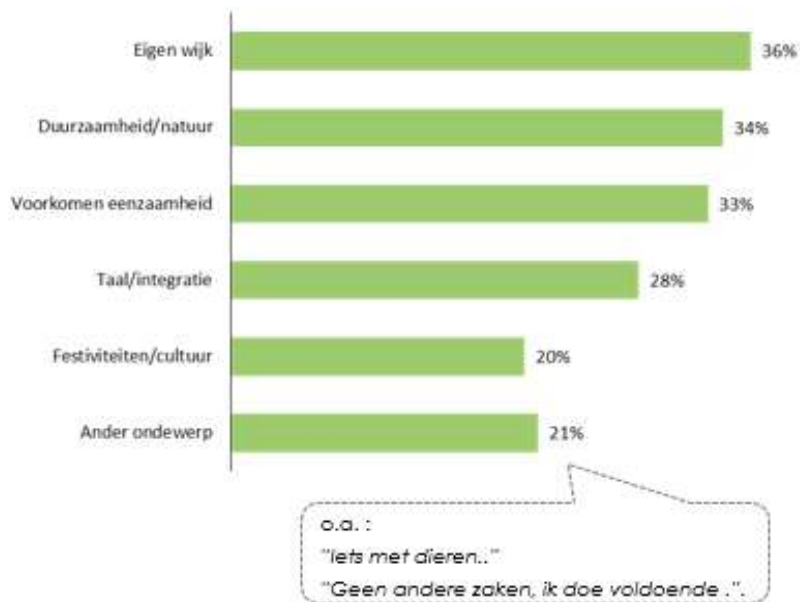
Werk in eigen omgeving interessant

Ruim een derde van de vrijwilligers zet zich graag in de eigen wijk in. Ook werkzaamheden op het gebied van duurzaamheid en de natuur spreken aan. Minstens zo gewild zijn activiteiten om eenzaamheid onder mensen tegen te gaan.

Voor welke onderwerpen zou u zich (naast uw huidige vrijwilligerswerk) willen inzetten?

Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht vrijwilligerswerk of zou dat willen n=777)

Maatschappelijke organisaties meest in trek bij geïnteresseerde niet-vrijwilligers

Op de vraag waar hun interessegebied zou liggen als vrijwilliger, denkt bijna driekwart aan een maatschappelijke organisatie zoals bijvoorbeeld Dock, Haarlemmer effect, Zonnebloem, school of kinderopvang.

Waar zou u actief willen zijn als vrijwilliger?

Meerdere antwoorden mogelijk

(Basis: Verricht geen vrijwilligerswerk maar zou het wel willen n=89)

Wijze van informeren

Een op de drie zoekt niet actief naar mogelijkheden

35% van de vrijwilligers en geïnteresseerden zoekt niet zelf naar (nieuwe) mogelijkheden voor vrijwilligerswerk, maar wacht op een verzoek.

Ongeveer een kwart raakt via persoonlijk contact met anderen op de hoogte. Daarnaast vervullen online kanalen, zoals de website van de vrijwilligerscentrale een significante rol.

"Ben er ruim 30 jaar geleden ingerold en daarna volgende het zich vanzelf op. Nooit zitten wachten of iets.."

"Buuv en andere organisaties nemen met mij contact op".

"De vereniging waar ik in het verleden actief sportte.."

"Gewoon door met de burens te praten."

"Ik neem zelf contact op met de instantie waar ik wil helpen".

"Via organisaties waar ik een band mee heb, zoals dierenbescherming en milieubeweging ed."

Minder grote rol voor kranten en bladen

Advertenties in kranten en bladen zijn belangrijker voor personen vanaf 45 jaar. In deze categorie maakt 15% hiervan gebruik bij het zoeken naar vrijwilligersmogelijkheden. In de leeftijdsgroep daaronder is dat 9%.

Sociale media worden in de leeftijdscategorie tot 55 jaar vaker gebruikt (17%) dan door personen vanaf 55 jaar (8%).

Suggesties om vrijwilligerswerk onder de aandacht te brengen

Bied concrete informatie over projecten en vormen van vrijwilligerswerk

Uiteenlopende ideeën zijn aangedragen om vrijwilligerswerk bij de Haarlemmers onder de aandacht te brengen. Daarbij worden communicatiemiddelen genoemd, waaronder een website, flyers en sociale media. Ook wordt aangegeven welke inhoudelijke informatie het meest effectief zou zijn. Suggesties hebben onder meer betrekking op het informeren over de diverse (flexibele) mogelijkheden en vormen van het werkaanbod.

'Wat kan de gemeente Haarlem doen om vrijwilligerswerk beter onder de aandacht te brengen bij haar inwoners?' Enkele letterlijke antwoorden:

"Misschien een jaarlijkse bijeenkomst organiseren waar mensen informatie te horen krijgen wat de mogelijkheden zijn. Dit moet dan groot gecommuniceerd worden via social media maar ook via kranten en folders."

"1 (online) punt verzorgen/ creëren. Beter informeren en promoten. Mogelijk maken dat er flexibel werk in gepland kan worden, door bijvoorbeeld een pool (misschien enigszins vergelijkbaar met ready2help?)."

"Aangeven dat er heel flexibel en kort vrijwilligerswerk nodig is, af en toe inspringen. dat zou ik evt. ook nog wel willen".

"Actiever werven, minder algemeen, meer duidelijk maken voor welke specifieke projecten vrijwilligers gevraagd worden."

"Adverteren via kanalen die gelezen worden. Krantjes worden bijna niet gelezen. Zoek in de hoek waar je de vrijwilligers ook vandaan wil hebben, bijvoorbeeld scholen, buurthuizen, woningcorporaties, etc.."

"Aandacht op de website, in de Stadskrant (gebeurt al), via sociale media (om meer jongeren te trekken)."

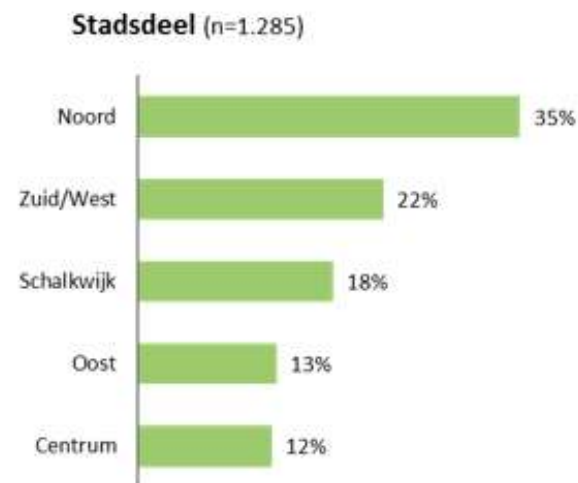
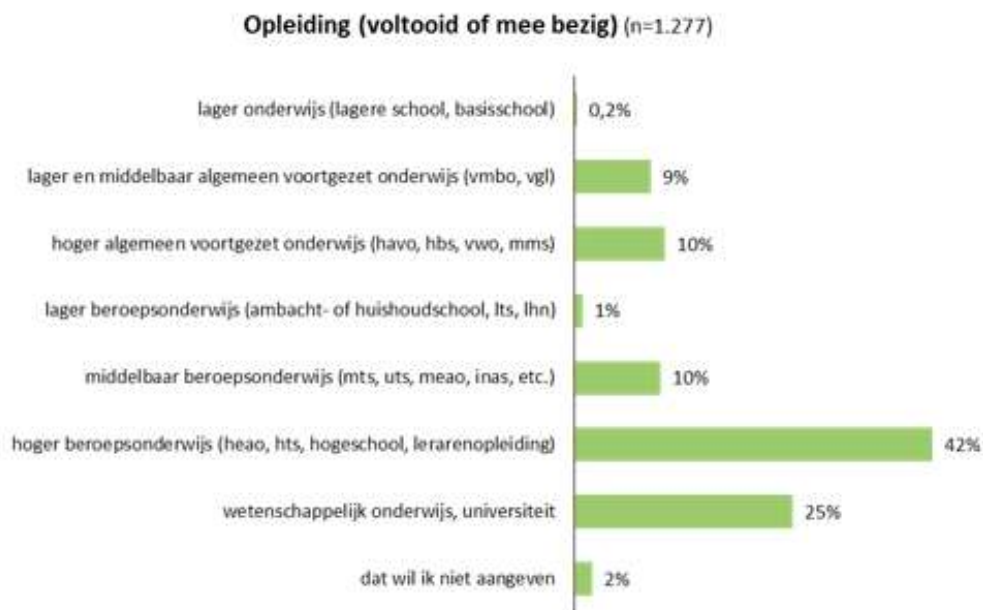
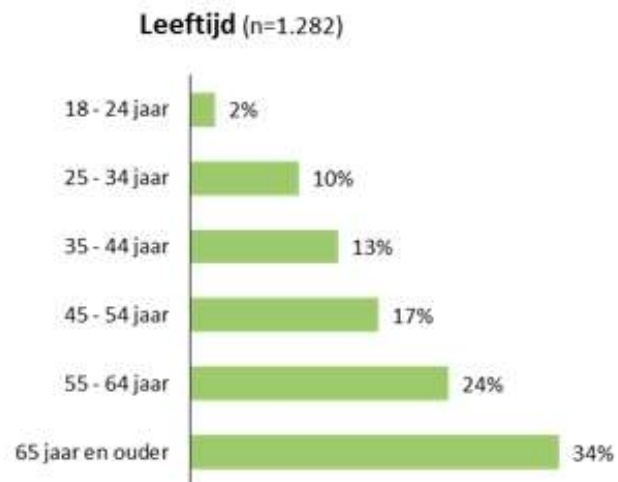
"Bekendheid geven aan allerlei vormen van vrijwilligerswerk. Maatschappelijke stage aanmoedigen."

"Beter kenbaar maken wat er voor vrijwilligerswerk is en hoe je je hiervoor kan aanmelden. Laat het zien op posters, in een abri ed."

"Door de vrijwilligers zelf op zoek te laten gaan in zijn/haar eigen netwerk naar nieuwe vrijwilligers."

"Meer bekendheid eraan geven. Ik lees de lokale krantjes niet echt dus wellicht via een flyer huis aan huis of via social media."

Achtgrondgegevens respondenten

April 2018

DIA

Wieneke Ruysenaars

Martijn Canisius